

Rezortní úkol: Mimořádné události a dopravní výchova ve školství

V listopadu 2014 proběhnou na krajských pracovištích NIDV pro pedagogy ZŠ a MŠ jednodenní vzdělávací programy **Jak pracovat s výukovými objekty určenými pro výuku dopravní výchovy a Dopravní výchova – metody a formy práce.**

Na základě doplnění RVP ZV se stala dopravní výchova povinnou součástí výuky. Chybějí výukové objekty, metody a formy práce pro naplňování cílů RVP, výstupů, standardů a rozvoj klíčových kompetencí. Programy ukážou pedagogům, jak uchopit téma dopravní výchovy a jak s ním pracovat v souvislostech s ostatními předměty a jak je zařadit do výuky. Představí současné i nově vznikající výukové materiály pro školy všech stupňů a naučí je s nimi pracovat. Součástí programu bude rovněž seznámení pedagogů s fungováním dětských dopravních hřišť a významem pro využití jejich kapacit v rámci výuky na ZŠ a doporučujícím zařazení na MŠ. Pedagogům bude představena práce s žáky na DDH a demonstrovány výukové materiály, které jsou v současné době na hřištích používány pro téma dopravní výchovy, zejména v oblasti bezpečnosti cyklistů. Důraz bude kladen na praktický nácvik zmiňovaných forem výuky. Vzdělávací programy tak pomohou pedagogům prakticky zařadit dopravní výchovu do svých ŠVP. Semináře vedou zkušené lektorky z praxe.

Termíny seminářů:

NIDV České Budějovice

3. listopadu od 10.00–15.00 hodin

Hlásit se můžete na kopunova@nidv.cz,
tel: 387 699 019

NIDV Praha a Střední Čechy

5. listopadu od 9.00–14.00 hodin

Hlásit se můžete na simsova@nidv.cz,
tel: 222 122 311

NIDV Brno

7. listopadu od 10.00–15.00 hodin

Hlásit se můžete na havranova@nidv.cz,
tel: 543 541 274

NIDV je nyní i na Facebooku

Dne 1. 9. 2014 se Národní institut pro další vzdělávání přidal na sociální síť Facebook. Věříme, že se nám tak podaří oslovit nové učitele a zároveň upevnit kontakty se stávajícími klienty.

Chtěli bychom, aby se Facebook profil NIDV stal místem, kde se pedagogové dozvědí něco nového, kde budou mít možnost diskutovat o aktuálních tématech a kam se budou vždy rádi vracet. Pokud se chcete do naší sítě přidat i Vy, dejte nám svůj „like“ na <https://www.facebook.com/NIDV.cz>.

Kurzy odborného cizího jazyka pro učitele středních škol

Národní institut pro další vzdělávání připravil vzdělávací nabídku, která zaplňuje doposud chybějící články v dalším vzdělávání učitelů SŠ a splňuje nejnovější trendy ve vzdělávání s využitím ICT a kombinací prezenčního a on-line studia:

Kurz odborné angličtiny pro strojaře – strojírenská terminologie

Kurz odborné angličtiny se zaměřením na obchod a marketing

Kurz odborné angličtiny pro služby v cestovním ruchu

Kurz odborné němčiny pro zdravotnické obory

Kurz odborné němčiny pro strojaře – strojírenská terminologie

Kurz odborné němčiny se zaměřením na obchod a marketing

Kurz odborné ruštiny se zaměřením na obchod a marketing

Kurzy jsou určeny pro učitele cizích jazyků a odborných předmětů na středních školách, kteří budou vyučovat žáky odbornou terminologií v angličtině nebo němčině.

Pracoviště NIDV	Kurz	Termíny:	Garant
Plzeň	NJ obchod a marketing	Kurzy již proběhly	zahorikova@nidv.cz
Plzeň	AJ cestovní ruch	Kurzy již proběhly	zahorikova@nidv.cz
Jihlava	AJ cestovní ruch	Kurzy již proběhly	proksova@nidv.cz
Liberec	NJ cestovní ruch	13.11. 25.11. 11.12.	dlabolova@nidv.cz
Ústí n. Labem	AJ obchod a marketing	12.11. 26.11. 10.12.	flanderkova@nidv.cz
HK	NJ pro strojaře	Kurzy již proběhly	barta@nidv.cz
HK	RJ obchod a marketing	Kurzy již proběhly	barta@nidv.cz
Karlovy Vary	NJ cestovní ruch	Kurzy již proběhly 3.11.	muhlheimova@nidv.cz

Místo konání:			Termín:	Garant:
Praha	Němčina pro zdravotnické obory	NIDV Praha	21.11.	matouskova@nidv.cz
Pardubice	Němčina pro zdravotnické obory	NIDV Pardubice	21.11.	effenberkova@nidv.cz
Č. Budějovice	Němčina pro zdravotnické obory	JŠ Polyglot	5.11.	jarkovska@nidv.cz
Brno	Němčina pro zdravotnické obory	JŠ Polyglot	12.11.	saitzova@nidv.cz

Kurz je dotován MŠMT v rámci rezortních úkolů a je nabízen účastníkům zdarma. Podmínkou účasti je, aby zájemce vykonával pozici učitele na střední škole. Doporučená min. jazyková úroveň je B1.

Příhlášky a bližší informace na uvedených kontaktech garantů kurzu.

Národní institut pro další vzdělávání ve spolupráci
s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

si Vás dovolují pozvat na

KULATÝ STŮL

pořádaný v rámci rezortního úkolu č. 44
PODPORA ZUŠ

který se uskuteční ve čtvrtek 27. listopadu 2014 od 10:30 hodin
ve Velkém sále Novoměstské radnice, Karlovo náměstí 1/23, Praha 2.

Kulatého stolu se zúčastní zástupci MŠMT, Asociace ZUŠ ČR, Ústřední umělecké rady ZUŠ ČR, SUŠ, ČŠI, NIDV a zřizovatelů škol.
Rezortní úkol je věnován Roku české hudby 2014. Bližší informace a přihlášky: PhDr. Ilona Juhásová (juhasova@nidv.cz)

Těšíme se na Vaši účast!

Mgr. et Mgr. Helena Plitzová, ředitelka NIDV

NIDV přispívá ke zvyšování digitální gramotnosti pedagogických pracovníků

V současné době je ve stadiu připomínkování hlavní koncept Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020. NIDV v této oblasti již nyní podniká řadu kroků směřujících ke zvýšení digitální gramotnosti pedagogických pracovníků. V letošním roce skončil velmi úspěšný projekt **Komplexní podpora ICT koordinátorů na základních a středních školách**. V jeho průběhu mimo jiné 460 pedagogických pracovníků úspěšně ukončilo kvalifikační studium pro ICT koordinátory na školách, dalších 152 se účastnilo průběžného vzdělávání v oblasti ICT a bylo poskytnuto téměř 50 konzultací týkajících se zavádění a využití digitálních technologií na školách. I po skončení projektu nabízí NIDV ve své vzdělávací nabídce v celé ČR kvalifikační studium pro ICT koordinátory a pomoc školám při zavádění nové techniky formou konzultací realizovaných přímo na školách.

Na výše uvedený projekt volně navazuje projekt **Informační centra digitálního vzdělávání**, jehož realizace byla započata v září 2014. Hlavním cílem projektu je rozvoj digitálních kompetencí pedagogických pracovníků na školách prostřednictvím intenzivního vzdělávání podpořeného mentoringem a tutoringem. Dále bude vytvořena on-line podpora akreditovaných vzdělávacích programů s metodickými oporami pro využívání mobilních dotykových zařízení ve vzdělávání a on-line uživatelská podpora pro řídicí i pedagogické pracovníky škol na bázi celorepublikové konzultační sítě. Pedagogičtí pracovníci budou připravováni na bezpečné využívání on-line cloudových služeb ve výuce a na praktické využívání mobilních zařízení v přímé výuce s využitím sdílených dat.

Nový pohled na bezpečnost ve virtuálním světě přináší také realizace rezortního úkolu **Virtuální bezpečnost**, v rámci kterého byl přeložen, lokalizován a přizpůsoben českým podmínkám originální kurz CPD European SchoolNet, jehož vývoj podporovalo několik evropských ministerstev a jehož kvalita je uznávána v mnoha evropských zemích. Kurz je zaměřen na bezpečné a přiměřené využití digitálních nástrojů pro vzdělávání a učení, vhodné bezpečnostní politiky na jednotlivých typech škol včetně prevence kyberšikany, využití sociálních sítí, odpovědného použití mobilních technologií a internetu pro život, studium a práci. Kurz vychází ze znalostí problematiky v několika evropských zemích získaných v rámci projektu EUN Insafe a on-line průzkumu Kids On-line, které prokázaly, že ačkoli existuje

obrovský nadbytek informací o virtuální bezpečnosti, stále chybí vlastní výcvikový kurz k této problematice. Celý kurz prezentovaný v lokalizované verzi pod názvem **Bezpečné virtuální prostředí** je tvořen deseti moduly, které jsou navrženy ve formě určitých šablon schválených CPDLab a Odborné pedagogické rady celého projektu, která byla složena z odborníků z několika evropských zemí. Konečná česká verze kurzu byla od-pilotována na dvou školách a oproti originálnímu kurzu je do něho zařazena e-learningová podpora. Pět modulů je prezenčních, čtyři jsou realizovány formou e-learningu a závěrečný modul je připraven jako částečný e-learning na závěr doplněný prezenční částí. Jednotlivé moduly jsou zároveň koncipovány jako samostatné celky, které mohou být libovolně kombinovány nebo používány i samostatně. To umožnilo například vytvoření dvanáctihodinových seminářů, které vždy obsahují čtyři moduly a jsou přesně zaměřeny na konkrétní cílové skupiny – např. ředitele škol, třídní učitele atd. Celý kurz i jednotlivé semináře určené pro konkrétní cílové skupiny budou ještě v roce 2014 podány k akreditaci a v následujícím období se objeví ve vzdělávací nabídce NIDV.

Jednou z nejvýznamnějších akcí je potom již **3. ročník celostátní konference Digitální technologie ve výuce – praktické využití ve školách**, který se letos uskuteční ve dnech **19. a 20. listopadu 2014** v hotelu Jerzka na Seči.

Jejím cílem je poskytnout pedagogickým pracovníkům příklady dobré praxe zaměřené na integraci ICT do výuky jednotlivých předmětů, seznámit je s novými trendy v oblasti IT, ovlivnit účelné využití nových technologií na školách a podnit diskusi a výměnu zkušeností mezi pedagogickými i řídicími pracovníky v dané oblasti.

Této konferenci se pravidelně účastní více než stovka pedagogických a řídicích pracovníků základních a středních škol z celé ČR, novinky z oblasti IT zde prezentují významné firmy. První den bude jednání probíhat již tradičně v plénu, druhý den je na programu velké množství workshopů. Novinkou tohoto ročníku je to, že souběžně s konferencí zde bude probíhat finálové kolo soutěže DOMINO, takže účastníci konference se budou moci po oba dny seznámovat s finálovými projekty a diskutovat s jejich tvůrci. Konkrétní podrobný program celé konference obdržely školy začátkem října 2014.

Škola matematických dovedností

Na sklonku minulého školního roku proběhla v Jihlavě Škola matematických dovedností. Třídenní celostátní vzdělávací program byl určen učitelům matematiky základních i středních škol. Byl podpořen rezortním úkolem MŠMT, a tak byl nabízen za symbolický poplatek. V úvodu setkání měli účastníci možnost vyslechnout přednášku doc. Eduarda Fuchse o nekonečnu, o testování a výuce matematiky ve světě, o tom, co pro podporu matematické gramotnosti (MG) dělá MŠMT a do jakých projektů na podporu MG se mohou školy přihlásit. Pokračovalo 6 dílen pod vedením lektorů (doc. RNDr. Eduard Fuchs, CSc., PaedDr. Jarmila Blažková, Mgr. Jana Plišková, RNDr. Eva Zelendová, RNDr. Hana Lišková, a další lektori NIDV) zaměřených na metody použitelné pro motivaci žáků z oblasti geometrie, her, používání měřicích přístrojů ve výuce, na mezipředmětové vztahy, na testování žáků.

Hlavní garantka matematiky i garantka tohoto vzdělávacího programu Mgr. Jana Dvořáková položila účastníkům tři otázky: A zde jsou odpovědi:

1. Co se vám mimořádně líbilo na vzdělávacím programu?
  - Těžko vybrat, opravdu v každé přednášce bylo mnoho přínosných informací a nápadů.
  - Jednoduché nápady do výuky okamžitě použitelné v praxi.
  - Měli jsme možnost si aktivity hned vyzkoušet, ocitli jsme se v roli žáků – zajímavé pocity.
2. Co byste navrhovali pro zlepšení programu?
  - Větší časová dotace pro jednotlivé dílny.
  - Ráda bych získala portfolio webových odkazů, literatury, zásobník pracovních listů pro výuku matematiky na SŠ.
3. Ve kterých konkrétních tématech byste se chtěla dále vzdělávat?
  - Více dílen věnovaných výuce geometrie.
  - Práce se žáky s individuálními vzdělávacími potřebami.
  - Pravděpodobnost a statistika.
  - Práce s „průměrnými“ žáky.

Tento již druhý ročník Školy matematických dovedností se podle názorů účastníků i organizátorů vydařil a všichni se těší na další, v pořadí již třetí ročník v červnu 2015.

Technologie ve výuce - Inspirace z Global Forum in Education 2014

Ve dnech 11.–14. 3. 2014 jsem měl možnost zúčastnit se Global Forum Microsoft in Education, které se konalo v Barceloně. Této celosvětové akce se účastnilo více než 1 100 inovativních učitelů, vedoucích pracovníků z oblasti školství a vzdělávání, odborníků z oblasti IT a zástupců předních světových IT firem. Zastoupení bylo skutečně reprezentativní, neboť do Barcelony se sjeli odborníci na problematiku využití technologií ve výuce a učení z 97 států světa. Význam tohoto setkání podtrhla svoji účastí i řada významných osobností politického a společenského života v čele s korunním princem hostitelské země či ministryní školství Katalánska. Intenzivní program probíhal po celé čtyři dny paralelně v řadě sekcí. Chtěl bych zde zmínit pouze jednu část programu, ve které více než 250 učitelů z celého světa představovalo svoje inovativní vzdělávací projekty využívající moderní technologie. Tato přehlídka byla současně soutěžní a měl jsem tu čest být jedním ze členů mezinárodního týmu porotců.

Nechci popisovat jednotlivé projekty, které bylo možné na této akci vidět, ale chci se věnovat jednomu z témat, které bylo na setkání také diskutováno. Tím jsou obecná kritéria, která by měly inovativní vzdělávací projekty splňovat a podle kterých byly soutěžní projekty současně i hodnoceny. Tato kritéria mohou být dobrým vodítkem pro všechny učitele při přípravě vzdělávacích projektů, které obstojí ve vzdělávání ve 21. století. Uvedu zde ty základní.

Zásadní je v procesu vyučování spolupráce mezi žáky. Tato spolupráce musí být koordinována učitelem, který je spíše poradcem a koučem. Při spolupráci musí být jasně definovány role a zodpovědnosti jednotlivých členů týmu. Zásadní rozhodnutí musí být činěna společně

a práce jednotlivých členů týmu musí být vzájemně propojena a závislá. Velmi efektivní jsou i vzdělávací projekty, ve kterých spolupracují například žáci či studenti rozdílných věkových kategorií. K šíření inovativních myšlenek je potřeba i spolupráce mezi učiteli dané školy či mezi jednotlivými školami.

Úkoly, které žáci plní v rámci výuky, je musí směřovat a motivovat k použití vědomostních konstrukcí (knowledge construction). Studenti či žáci by při plnění úkolů měli používat např. analýzu, syntézu, srovnávat návrhy řešení, vyhodnocovat data, informace a myšlenky. Měli by generovat svoje návrhy a posuzovat návrhy ostatních. Tyto postupy by měly při práci žáků převládat. Zkušenosti získané učením by žáci měli současně využívat a aplikovat při řešení nových problémů a v novém kontextu. Učení musí být interdisciplinární.

Žáci by měli v rámci vzdělávacího projektu řešit konkrétní problém, který odráží situaci v reálném světě a také výsledné řešení tohoto problému by mělo být použitelné v reálném světě. V nejvyšším stadiu by pak výsledné řešení mělo být inovativní a přinášet prospěch či užitek dalším lidem.

Při výuce je již zcela běžné a nutné využití moderních technologií, které jsou vnímány v širším měřítku a zahrnují počítače, notebooky, dotyková zařízení, veškeré druhy mobilních komunikací, informační zdroje, robotické stavebnice, různé druhy softwaru atd. Jejich použití ve výuce je stejnou samozřejmostí jako to, že žáci používají tyto technologie v běžném životě. Samotné užívání technologií však není postačující. Technologie musí přímo či nepřímo podporovat vědomostní konstrukce žáka, tj. například žák nepoužívá Excel pouze k početním operacím, ale žák pomocí Excelu analyzuje výsledky svého experimentu apod. Nejvyšším možným stupněm je potom to, když žák v průběhu svého vzdělávání vytváří IT výstup (produkt), který mohou využívat další lidé, přičemž by mělo být patrné, pro jakou cílovou skupinu je tento výstup určen.

Vzdělávací aktivita (projekt) by měla mít určitou dobu trvání a žáci by měli postupně směřovat k dosažení definovaných vzdělávacích cílů, přičemž by mělo být také jasně stanoveno, jakým způsobem bude zjištěno, že cíle byly skutečně dosaženy. Žáci by měli svoji činnost plánovat, měli by průběžně dostávat zpětnou vazbu a na základě ní svoji činnost revidovat.

Při vzdělávání, které naplňuje výše uvedená kritéria, se mění i role učitele, který by měl být mentorem žáků, nositelem změn a inovátorem. Současně by se neměl omezovat pouze na práci ve vlastní třídě, ale měl by šířit myšlenky v celé škole nebo i celém regionu.

Setkání potvrdilo zásadní roli technologií ve výuce a vzdělávání. Zde je nutné zmínit, že technologie jistě nejsou všemocné a role učitele je nezastupitelná, nicméně vhodné využití technologií již patří zcela neodmyslitelně ke vzdělávání ve 21. století. Mnohdy slyšíme od některých učitelů, že využití moderních technologií v jejich předmětu není možné. Myslím, že s tím nelze souhlasit a tato akce to potvrdila. Příkladem by mohl být projekt soutěžící z Jižní Koreje, který byl zaměřen na problematiku lidských práv a technologie v něm byly efektivně využívány velkou měrou, a navíc umožnily přiblížit tuto problematiku mladé generaci způsobem, který je pro ni zajímavý, atraktivní a běžný v každodenním životě. Obdobně bych mohl jmenovat projekt učitelky ze Španělska, který se zabýval psaním esejí v hodinách literatury či brazilský projekt zabývající se výchovou dětí k ochraně životního prostředí. Všechny tyto projekty kromě efektivního využití moderních technologií ve výuce splňovaly i většinu z výše uvedených kritérií.

Podstatná je ta skutečnost, že ve 21. století není technika výsadou několika expertů, ale že se dotýká každodenního života všech lidí. A pokud chceme, aby učení bylo pro život, musí se technologie promítat i do vzdělávání a učení na všech úrovních a ve všech oblastech. Tuto filosofii je nutné přijmout a přizpůsobit jí i proces vyučování. A účastníci Global Forum dokázali, že je to možné. Myslím, že není důležité, kdo nakonec zvítězil, ale uvědomění si toho, kam směřuje výuka a vzdělávání 21. století a jakou roli v tomto procesu hrají učitelé a technika.

Použité zdroje:

21CLD Learning Activity Rubrics
Microsoft in Education Global Forum – Event Guide
Autor: Milan Bareš

Projekty financované Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky, které ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy realizuje Národní institut pro další vzdělávání.

Individuální projekt – ostatní – Informační centra digitálního vzdělávání

Hlavním cílem projektu, který bude spuštěn na podzim letošního roku a potrvá do 31. července 2015, je rozvoj digitálních kompetencí pedagogických pracovníků na školách prostřednictvím intenzivního vzdělávání podpořeného mentoringem a tutoringem. Projekt zahájí vzdělávání ředitelů v oblasti veřejných zakázek a bezpečnosti práce ve virtuálním prostředí. Na jeho základě pak ředitel připraví veřejnou zakázku pro nákup techniky (tablety, notebooky nebo netbooky). Dále ředitel společně s mentorem vybere nosné praktické aktivity pedagogů ve výuce a s metodikem ICT aktualizují ICT plán školy. Z tohoto základu začne mentor s mentee evaluovat praktické aktivity pedagogů a připravovat je na vzdělávání.

Pro cílovou skupinu bude vytvořeno 10 akreditovaných programů na podporu řídicích pracovníků škol a pedagogů s odborným i didaktickým obsahem. Programy budou zaměřeny na využívání mobilních zařízení ve výuce.

Všechny aktivity budou doprovázeny e-learningovou a on-line podporou, která bude vybudována na infrastruktuře Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV). Účastníci budou průběžně zpracovávat, publikovat a sdílet své výstupy pod vedením tutora. V projektu bude probíhat evaluace profesního rozvoje s využitím aplikace Škola21.

NIDV realizuje tento projekt společně se 44 partnery – školami z celé České republiky. Do projektu je zapojeno 37 základních škol, z toho 13 škol do 200 žáků a sedm středních škol.

Cizí jazyky pro život

Cílem Individuálního projektu ostatní **Rozvoj cizojazyčných a interkulturních kompetencí žáků a učitelů základních škol zaváděním rodilých mluvčích a metody CLIL** je zvyšování interkulturních a jazykových kompetencí žáků a pracovníků základních škol vč. malých škol do 200 žáků a malotřídek s důrazem na jejich schopnost aktivně využívat cizí jazyk napříč předměty i mimo výuku ve škole, ale též při profesní přípravě, uplatnění na pracovním trhu i v osobním a společenském životě.

Ve spolupráci s partnerskými institucemi aktivity projektu celoplošně a komplexně podpoří základní školy ve všech krajích České republiky, a to

- při zavádění, odborném a metodickém vedení a efektivním působení **rodilých mluvčích** ve výuce i při ostatních školních aktivitách (KA 01),
- při vyhledávání a navazování kontaktů na zahraniční partnerské školy, v **metodické a informační pomoci při tvorbě mezinárodních projektů** (KA 02),
- při propagaci, zavádění a rozvíjení možnosti **využívání metody CLIL** formou konzultací a tutoringů, ukázkových hodin s následným metodickým rozбором, informačních seminářů i vzdělávání na klíč (KA 03),
- různými formami jazykového vzdělávání především učitelů neязыkových předmětů se zaměřením na CLIL (KA 04).

Partnery projektu, který byl zahájen 1. 9. 2014 a potrvá do 31. 7. 2015, jsou Goethe Institut, British Council, Österreich Institut, Polyglot jazyková škola, Fracouzský institut, TEFL, časopisy Freundschaft, Bridge a další.

Individuální projekt národní Kariérní systém

Projekt Kariérní systém, jehož příjemcem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a který řeší partnerská organizace Národní institut pro další vzdělávání byl spuštěn 15. 3. 2012, termín jeho ukončení je plánován k 15. 1. 2015. Cílem projektu je vytvořit kariérní systém učitelů a ředitelů, navrhnout systém dalšího vzdělávání učitelů spjatý s kariérním systémem a podobu profesních portfolií, které budou jedním z nástrojů pro hodnocení kvality učitelské práce. Projekt má tři klíčové aktivity, řešitelské skupiny v nich pracují již 30 měsíců. V současné době probíhají závěrečné práce, jako je jednotná struktura a členění již hotových dokumentů, příprava výstupů projektu k tisku, jazyková a grafická korektura dokumentů a jejich finalizace. Pokračují intenzivní práce na dokončení Kariérního řádu pro ředitele, dokončení Vzdělávacího programu pro ředitele, zpracování závěrečných zpráv z pilotáží z již dokončených vzdělávacích programů pro učitele, tvorba vzdělávacích programů pro hodnotitele atestací a metodika jejich činností. Probíhá vnitřní oponentura materiálů Metodika pro učitele k přípravě profesního portfolia v kariérním systému učitelů a Metodika pro ředitele k plánování a hodnocení profesního rozvoje učitelů. Finalizují se všechny výstupy a indikátory projektu.

Veškeré výstupy projektu Kariérní systém budou v řádném termínu dokončeny. Nad rámec zadání projektu byl zpracován návrh Postupu při přípravě implementace projektu v dalším období.

Individuální projekt – ostatní „Vzdělávání a podpora ZŠ v oblasti zdravého životního stylu a dopravní výchovy“

Cílem projektu s dobou realizace od 1. září 2014 do 31. července 2015 je aktualizace a zpracování oblastí a postupů výuky výchovy ke zdraví a dopravní výchovy formou zážitkových lekcí. Projekt zahrnuje také tvorbu a pilotní ověření vzdělávacích programů v oblasti zdravého životního stylu, k bezpečnosti a ohleduplnému chování v oblasti silničního provozu pro žáky a učitele základních škol ve Středočeském kraji. Jeho aktivity pove-

dou k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k tvořivému řešení problémů, uvážlivému rozhodování, sebeovládání a formulaci názorů a postojů cílových skupin. Hlavním programem projektu je zážitkové vyučování a moderní zábavné metody práce s pedagogy, následně se žáky. Vzniknou nové didaktické materiály a výukové objekty a bude vytvořeno poradenské a konzultační zázemí pro ZŠ. Uskuteční se vzájemné návštěvy

na školách, předávání zkušeností, příklady dobré praxe, individuální konzultace a ukázkové hodiny přímo ve třídách s pedagogy a se žáky. V rámci projektu budou realizovány čtyři klíčové aktivity: KA 01 Zpracování didaktických materiálů a vzdělávacích programů na základě revidovaného RVP ZV

KA 02 Pilotní ověření vzdělávacích programů a výukových objektů pro zdravý životní styl a dopravní výchovu

KA 03 Poradenská a konzultační podpora

KA 04 Evaluace projektu a závěrečný seminář

PhDr. Ivana Šánilová
Hlavní manažerka projektu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava a realizace studií ke splnění kvalifikačních předpokladů – kvalifikační Studium pro ředitele škol a školských zařízení

Akreditované studium MŠMT č. j. 18 534/2011-25-448 je realizováno ve všech krajských pracovištích jako studium ke splnění kvalifikačních předpokladů dle ustanovení §1, písm. a) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků. Studium má čtyři moduly: základy práva, pracovní právo, organizace školy a financování školy. Každý student na začátku studia obdrží aktualizovaný studijní materiál – skriptu na CD. Studium je zabezpečeno ze strany NIDV kvalitním vybraným týmem lektorů.

V měsíci červnu 2014 ukončilo studium celkem 310 studentů, dalších 61 studentů pokračuje ve studiu a budou obhajovat závěrečné práce v měsících listopad–prosinec 2014. Od září tohoto roku nastoupilo do studijního programu dalších 246 studentů.

CISKOM 4:0 – Příprava a realizace školení pro funkce definované zákonem č. 561/2004 Sb., (školový zákon) zajišťující chod procesů maturitní zkoušky na školách

Školení pedagogických pracovníků pro společnou část maturitní zkoušky: ředitelů a zástupců ředitelů škol, školních maturitních komisařů, předsedů maturitních komisí, hodnotitelů písemné práce a hodnotitelů ústní zkoušky, zadavatelů, hodnotitelů přiznání uzpůsobení podmínek (PUP) a zadavatelů PUP.

Do konce roku 2014 proběhnou základní e-learningové semináře pro hodnotitele ústní zkoušky z českého jazyka a literatury (ČJL) a cizích jazyků, dále pak e-learningové semináře pro hodnotitele písemných prací ČJL. Novinkou pro tuto cílovou skupinu jsou aktualizací školení. V tuto chvíli je do konce roku přihlášeno 2 000 účastníků a všechny vypsané termíny jsou tudíž do konce roku plně obsazené.

Dále se budou konat e-learningová školení pro školní maturitní komisaře a zároveň i první běh prezenčních seminářů. Kromě základních školení probíhají do konce roku i konzultační semináře pro ředitele, zástupce ředitelů, výchovné poradce a učitele matematiky, z nichž většina je v tuto chvíli již naplněna.

Příprava a realizace pracovních seminářů ke Standardům pro základní vzdělávání pro jednotlivé vzdělávací obory

Metodická podpora zahrnuje semináře ke standardům pro základní vzdělávání v oboru *cizí jazyk a další cizí jazyk* (se zaměřením na ruštinu, španělštinu a italštinu) a v oblasti *ostatní vzdělávací obory*

1) Semináře k ostatním vzdělávacím oborům se realizují v období říjen–listopad 2014 na krajských pracovištích NIDV: Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary a Brno.

2) V rámci vzdělávacího oboru *Cizí jazyk a další cizí jazyk* se formou propagace a zasláním informací přímo na školy poskytují prostřednictvím krajských pracovišť NIDV rámci celé ČR aktuální informace a zprávy z oborů.

Mimořádné události a dopravní výchova ve školství

Na základě doplnění RVP ZV se stala dopravní výchova povinnou součástí výuky. Přitom chybějí výukové objekty, metody a formy práce pro naplňování cílů RVP, výstupů, standardů a rozvoj klíčových kompetencí. Tomu má pomoci realizace seminářů na objednávku týkajících se ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí pro pedagogické sbory přímo ve školách, a to zejména v rizikových oblastech ČR. Ve vybraných krajích pak proběhnou semináře k dopravní výchově.

V listopadu 2014 se uskuteční na krajských pracovištích NIDV pro pedagogy ZŠ a MŠ jednodenní vzdělávací programy *Jak pracovat s výukovými objekty určenými pro výuku dopravní výchovy* a *Dopravní výchova – metody a formy práce*.

Termíny seminářů (podrobnosti v programové nabídce www.nidv.cz):

3. listopadu NIDV České Budějovice

5. listopadu NIDV Praha a Střední Čechy

7. listopadu NIDV Brno

(viz samostatný článek str. 1).

Podpora vícejazyčnosti ve školách, jazyková propedeutika, elektronická verze příručky k propedeutice: <http://propedeutika.vuppraha.cz>

Podpora vyučující cizích jazyků ve školách ČR při implementaci koncept mnohojazyčnosti v nejširším smyslu, a to z hlediska multikulturního, jazykového a didaktického.

23. 9. se uskutečnila *Mezinárodní konference k vícejazyčnosti*.

5. a 6. 11. bude ve Zlíně *Kulatý stůl k jazykové propedeutice v rámci 15. ročníku Motivačního setkání učitelů NJ, FJ a RJ*.

25. listopadu ve Zlíně seminář *Jazyková propedeutika – jazykové probouzení v předškolním a raném školním věku*.

Celkový plánovaný počet proškolených pedagogických pracovníků: 180.

Podpora výuky odborné angličtiny a dalších cizích jazyků na středních školách

Cílem úkolu je pomoci školám vytvořit podmínky pro zavedení moderní výuky odborné angličtiny a propojit odbornou terminologii cizího jazyka (též ruštiny a němčiny) využívanou v praxi s obsahem výuky na SOŠ.

3. 11. v Ústí nad Labem – Diskuzní fórum na podporu výuky odborného cizího jazyka 12., 26. 11. a 10. 12. v Ústí nad Labem – Kurz odborné angličtiny se zaměřením na obchod a marketing

13., 25. 11. a 11. 12. v Liberci – Kurz odborné němčiny pro cestovní ruch.

Rozvoj gramotnosti

Cílem úkolu je poskytnout cyklickou metodickou a navazující podporu pedagogům předškolního, základního a středního vzdělávání pro začlenění účinných metod rozvoje gramotností u žáků – čtenářské, matematické, přírodovědné, finanční a ICT ve všech krajích ČR.

Dokončují se realizace vzdělávacích programů nabízených ve 14 krajích České republiky. Zbývá dokončit 15 vzdělávacích programů z 90 nabízených. V této chvíli je jasné, že předpoklad počtu účastníků bude překročen, stejně tak i počet plánovaných vzdělávacích programů.

Mezi velmi úspěšné programy patří programy pro předmatematickou a předčtenářskou gramotnost a badatelsky zaměřené programy v rámci přírodovědné gramotnosti. Konkrétní termíny a místa konání lze najít v programové nabídce na www.nidv.cz.

Metodické semináře ke vzdělávacímu oboru další cizí jazyk; Metodické semináře k problematice výuky českého jazyka pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Cílem úkolu je pomoci školám zavádět koncept mnohojazyčnosti v nejširším smyslu.

V této oblasti bylo naplánováno 26 metodických seminářů, které probíhají v každém kraji. 14 z nich již bylo realizováno dle plánu, ostatní jsou před realizací, naplňují se dobře, je o ně zájem.

Podpora témat vládních usnesení: Pozitivního stárnutí, Metodika vzdělávání boje proti korupci, Vzdělávací program pro učitele v oblasti globálního rozvoje vzdělávání

Obsahem tohoto úkolu je uspořádání tří celostátních konferencí zaměřených vždy na jedno z výše uvedených témat.

1) Konference k podpoře prvních dvou témat vládních usnesení se budou realizovat v měsících listopad–prosinec 2014. V současné době se dokončují práce na přípravě konferencí.

2) Vzdělávací program pro učitele v oblasti globálního rozvoje vzdělávání bude vytvořen, ale jeho realizace na základě pracovní rady na MŠMT se přesune do roku 2015.

Podpora ZUŠ

Úkol, zahrnující kulaté stoly a metodické semináře, reaguje na předchozí projekt *Podpora ZUŠ* a na základě analýz též na potřeby jednotlivých škol ve 12 krajích ČR a v Praze.

Kulatý stůl – Podpora ZUŠ.
Velký sál Novoměstské radnice, Praha 2.
Čtvrtek 27. listopadu 2014, 10.30–14.30 hod.
Moderované diskuzní fórum s účastí zástupců
MŠMT, ČŠI, Asociace ZUŠ ČR, Ústřední umě-
lecké rady ZUŠ ČR, SUŠ a zřizovatelů na aktuál-
ní téma Podpora ZUŠ.

Individuální výchovný program (smlouvy se školou)

Podpora pedagogů při využívání *Individuálního výchovného programu* jako nástroje prevence a řešení rizikového chování žáků.
V listopadu se v Plzni uskuteční seminář k tématu *Individuální výchovný program – smlouvy se školou*. Podrobnosti viz programová nabídka.

Virtuální bezpečnost (E-Safety) – bu- doucnost digitální výuky

V rámci tohoto úkolu bude pilotně ověřen na dvou školách vzdělávací program *Bezpečné virtuální prostředí ve škole* v celkovém rozsahu 30 hodin.

V závěrečné fázi proběhne evaluace pilotního ověřování a daná problematika bude podpořena vydáním brožury „*Tvoje tělo je jen tvoje aneb sexting*“. Vzdělávací program bude představen učitelské veřejnosti na celostátní konferenci *Digitální technologie ve výuce – praktické využití ve školách*, která se uskuteční ve dnech 19. až 20. 11. 2014 v hotelu Jezerka na Seči. Očekává se udělení akreditace MŠMT, a to jak celému kurzu, tak jeho vybraným částem určeným pro konkrétní cílové skupiny (ředitelé škol, třídní učitelé apod.)

Udržitelnost projektu Klíče pro život

Komplexní zajištění podpory pracovníků neformálního vzdělávání – Funkčního studia, studia pedagogiky volného času (SPVČ) a průběžného vzdělávání včetně PR podpory a propagace.

V listopadu budou závěrečnými moduly ukončena studia – Funkční studium, kde je ve třech ročních celkově 56 studentů, v SPVČ 21 studentů. V listopadu a prosinci je naplánováno v průběžném vzdělávání 11 kurzů, z toho 5 dvoudenních a jeden dlouhodobý kombinovaný kurz *Participace – cesta k aktivnímu občanství*. Podrobnosti lze najít na <http://vm.nidv.cz> nebo programová nabídka www.nidv.cz.

24. 11. bude v Národním technickém muzeu setkání pěti vybraných týmů 3. ročníku soutěže *Brána k druhým* (viz samostatný článek vpravo).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v zájmovém vzdělávání

Průběžné vzdělávání pro pracovníky školských zařízení (středisek volného času, resp. DDM, školních klubů a školních družin).

V listopadu a prosinci je naplánováno 9 kurzů, z toho dva dvoudenní a dva třídní. Podrobnosti viz <http://vm.nidv.cz> nebo programová nabídka www.nidv.cz.

Díky velkému zájmu pedagogů ze základních uměleckých škol proběhne 13. a 14. 11. 2014 v Kraji Vysočina další ročník celostátního setkání Cesty k efektivní výuce v ZUŠ – Hra na elektronické klávesové nástroje.

Pobytový vzdělávací program, který tradičně pořádá krajské pracoviště Jihlava, je zaměřen na aktuální potřeby učitelů základních uměleckých škol a využití nových metod a forem ve výuce hře na elektronické klávesové nástroje. Vzdělávací program je pojat jako komplex praktických i zážitkových metod. Bude uplatněn princip aktivní účasti učitelů s jejich žáky a princip vzájemné konzultace konkrétní problematiky.

Vzdělávací program proběhne formou dvoudenního pobytového kurzu rozčleněného do tří pracovních dílen po čtyřech hodinách. Během dvou dní budou mít učitelé možnost projít všechny tři dílny. V minulém ročníku účastníci vyjádřili své dojmy takto:

Co se účastníkům mimořádně líbilo

Praktické ukázky, přímá využitelnost v praxi. Neobvyklá pestrost. Velmi přátelská atmosféra, vstřícnost lektorů, dokonalá organizace programu, pohled na různé způsoby výuky, odbornost lektorů.

Návrhy účastníků na zlepšení VP

Častější semináře tohoto typu, možné zapojení malých dětí. V blízké budoucnosti se věnovat tématu akordeon.

Brána k druhým jde do finále

30. září skončilo přihlašování do 3. ročníku soutěže *Brána k druhým*, kterou otevírají svou nezištnou pomocí ostatním party děti a mladých lidí z kroužků, oddílů, tříd i neformálních uskupení. I letos se ukázalo, že toho, co se dá ve prospěch bližních, okolí i přírody vymyslet a udělat, je opravdu hodně. Do závěrečného výběru bylo přijato 21 nominací, z toho 14 od účastníků do 18 let. Nyní z nich devítičlenná porota, v níž jsou jak patroni soutěže Petr Vacek, Táňa Fischerová, Daniela Brůhová,

Lída Rakušanová a Vladimír Kořen, tak zástupci NIDV, MŠMT, ČRDM a SP DDM, vybírá pět týmů. Jim budou 24. listopadu v Národním technickém muzeu za přítomnosti náměstka ministra školství Jaroslava Fidrmuce předány symbolické klíčky k Bráně, kterou svými činy pomáhají udržovat otevřenou. Se všemi jedenadvaceti týmy pak vyjde v příslušném vydání regionálního Deníku, který je partnerem soutěže, rozhovor.

Svatava Šimková

Co připravuje oddělení Talentcentrum v první polovině nového školního roku

Významný úkol připadl pracovníkům Talentcentra v souvislosti se schválenou Konceptí podpory rozvoje nadání a péče o nadané na léta 2014 až 2020. Koncepte vychází ze Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 s cílem zajištění maximálního rozvoje a plného využití potenciálu všech dětí, žáků a studentů. Uvádí podmínky nutné pro vytvoření dosud u nás chybějícího komplexního mezirezortního systému podpory nadání a péče o nadané a vymezuje jeho základní strukturu. Tento systém by měl mj. zamezit stávající roztržitosti jednotlivých aktivit. Věnuje se nejen konkrétním aktivitám pro žáky a pedagogy, ale i silně postrádané zastřešující složce, která bude zabezpečovat řízení celého systému v rovině koncepční a metodické a zajišťovat potřebnou koordinaci a efektivní fungování. V rámci schválené koncepte začal Národní institut pro další vzdělávání (NIDV) pracovat na postupném zavádění Systému podpory nadání (SPN) a vytváření krajské sítě podpory nadání nejprve ve dvou krajích České republiky – v kraji Plzeňském a Královéhradeckém. Kromě toho bude v jeho rámci již v první polovině školního roku realizována řada aktivit pro žáky a učitele.

Další aktivity zajišťuje Talentcentrum v rámci garance nad 14 soutěžemi vyhlášenými ve Věstníku

MŠMT č. 8, které jsou určeny především žákům základních a středních škol. Prostřednictvím příslušných pracovišť krajských úřadů byly v první polovině září rozeslány do základních a středních škol v České republice podrobné propozice soutěží. Současně byly upraveny organizační řady soutěží garantovaných NIDV a některých předmětových olympiád. Informace o soutěžích a podpůrných aktivitách pro žáky a učitele, které jim předcházejí, případně na ně budou navazovat, zveřejňujeme nově na www.talentovani.cz.

On-line kurzy pro nadcházející školní rok, díky kterým mohou účastníci komunikovat s experty v dané oblasti i s podobně zaměřenými účastníky, otevírá projekt Talnet. Kurzy začaly koncem září 2014 a končí v květnu 2015. Díky přihlášení do kurzu se mohou Talnetáři účastnit i prezenčních soustředění, T-exkurzí na zajímavá pracoviště nebo do terénu a dalších aktivit podporujících odborný a osobnostní rozvoj. Úplnou nabídku T-kurzů najdete na stránce <http://www.talnet.cz/t-kurzy>. Novinkou je v tomto školním roce propojení soutěžních aktivit s možnostmi, které nabízí on-line vzdělávání Talnetu. Vznikla tak nová forma přípravy pro zájemce o Středoškolskou odbornou činnost a v rámci Dějepisné olympiády pro zájemce o historii. Talentcentrum NIDV

Mezinárodní konference Řízení kvality vzdělávání – Cesty k profesionalizaci vedoucích pracovníků škol

Národní institut pro další vzdělávání ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Ústavem pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně pořádají 3. mezinárodní konferenci „Řízení kvality vzdělávání – Cesty k profesionalizaci vedoucích pracovníků škol“.

Akce se uskuteční v pondělí 1. prosince 2014 od 10.00 hod. ve Velkém sále Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, Praha 1.

Konference zprostředkuje vedoucím pracovníkům škol aktuální teoretické poznatky a závěry v oblasti vývoje a realizace kariéřního systému učitele a ředitele. Očekává se účast zástupců MŠMT, ČŠI, zástupců odborů, asociací, učitelů

z vysokých škol, odborných pracovníků národních a mezinárodních institucí. Prezentace teoretických poznatků a interpretace aktuální situace ve vedení škol by měla posílit trendy směřující ke kvalitnímu řízení škol. Odborné příspěvky na zvolená témata (profesní rozvoj ředitelů škol, připravované standardy pro ředitele škol, koncepce kariéřního systému ředitelů škol aj.) budou prezentovat přední čeští i zahraniční odborníci v dané oblasti. Výstupy a závěry konference mohou posloužit jako podklady pro další odborná zpracování na NIDV nebo jiných institucích a školách.

Další informace: Dáša Havranová, NIDV, krajské pracoviště Brno, Křížová 22, 603 00 Brno havranova@nidv.cz, tel.: 775 571 630.

Účastnický poplatek 1000 Kč.

Finále projektu Etická výchova a učebnice

V současné době se blíží do finále projekt Etická výchova a učebnice, který je realizován NIDV v partnerské spolupráci s Etickým fórem ČR. Mezi výstupy projektu patří kompletní osnovy předmětu Etická výchova pro ZŠ a především ucelená řada učebnic, metodik a pracovních listů Etická výchova pro všechny ročníky základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií. Sady učebnic jsou doplněny audiovizuálními pomůckami včetně metodiky pro jejich použití a komiksy. Pro učitele i širokou veřejnost se zájmem

o etickou výchovu byl vytvořen oborový portál www.etickavychova.cz, kde jsou všechny výstupy projektu volně ke stažení a využití ve výuce a který již nyní slouží jako možnost komunikace a zdroj informací k EtV pro pedagogy. Signální výtisk sad učebnic – metodiky – pracovní listy byl distribuován na počátku školního roku pilotním školám, které je již využívají k implementaci etické výchovy do škol. Závěrečná konference projektu se koná 12. 11. 2014 v hotelu Olšanka v Praze (více v aktualitách na www.nidv.cz).

Kulatý stůl k uznávání neformálního vzdělávání pod záštitou předsedy Senátu PČR

Klíčová aktivita KA 02 Metodická podpora uznávání neformálního vzdělávání projektu K2 – kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání uspořádala ve čtvrtek 30. 10. 2014 v prostorách Valdštejnského paláce Senátu PČR čtvrtý Kulatý stůl k uznávání neformálního vzdělávání, poslední v rámci realizace projektu K2. Záštitu nad akcí převzal předseda Senátu PČR Milan Štěch.

Cílem kulatého stolu bylo informovat o možnostech a dalším vývoji uznávání neformálního vzdělávání odbornou veřejností, získávat širší podporu k uznávání neformálního vzdělávání, seznámit odbornou veřejnost s aktuálními trendy v oblasti neformálního vzdělávání, s možnostmi praktického využití kompetencí získaných prostřednictvím neformálního vzdělávání a podpořit tak zaměstnatelnost mládeže. Jednání se zúčastnili zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zástupci vzdělavatelů, zaměstnavatelů i zástupci nestátních neziskových organizací.

Diskutovalo se k tématům:

- Společenská prospěšnost neformálního vzdělávání a jeho uznávání.
- Uznávání neformálního vzdělávání ze strany státu.
- Uznávání neformálního vzdělávání ze strany vzdělavatelů a zaměstnavatelů.
- Uznávání kompetencí rozvíjených prostřednictvím neformálního vzdělávání samotným jedincem, účastníkem volnočasových aktivit.

Projekt K2 – kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání (www.ka2.cz) realizuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolu s Národním institutem pro další vzdělávání. Jeho cílem je podpořit kvalitu organizací a konkurenceschopnost účastníků neformálního vzdělávání. Směřuje do oblasti nestátních neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží a školských zařízení pro zájmové vzdělávání.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ